

Roll No. [ ]

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 20

MBA (2018 Batch) (Sem.-3)
HUMAN VALUES, DE-ADDICTION & TRAFFIC RULES
Subject Code : HVPE-101-18
M.Code : 76891

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A contains objective type questions.
2. SECTION-B contains short answer type questions.
3. SECTION-C contains descriptive answer type questions.
4. Attempt ALL questions.

SECTION-A

(10 × 1 = 10)

Fill in the Blanks/True/False :

1. Self-exploration is the process for ..... Education.
आत्म-अध्ययन ..... शिक्षा के लिए प्रक्रिया है।
ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ..... ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।
2. ..... is a feeling of having more than required physical facilities.
..... ਭੌਤਿਕ ਸੁਵਿਧਾਓਂ ਕੀ ਆਵਸ਼ਕਤਾ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਣੇ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।
..... ਭੌਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ।
3. ..... is the foundational value in relationship.
..... ਰਿਸ਼ਤੋਂ ਮੇਂ ਮੂਲਭੂਤ ਮੂਲਾ ਹੈ।
..... ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।
4. Justice is Harmony in.....
ਨਾਨਾ ..... ਮੇਂ ਸਾਮਂਜਸਥੀ ਹੈ।
ਨਿਆਂ ..... ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ।
5. There are ..... orders in Nature
ਪ੍ਰਕ੃ਤਿ ਮੇਂ ..... ਆਦੇਸ਼ ਹੈਂ।
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ..... ਆਦੇਸ਼ ਹਨ।

6. Existence is nature submerged in space.
अस्तित्व अंतरिक्ष में डूबे हुए प्रकृति है।
ਅਸਤਿਤਵ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਕੁਦਰਤ ਹੈ।
7. There is no self-regulation in Nature.
ਪ੍ਰਕृਤਿ ਮੌਕੇ ਕੋਈ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਤਮ-ਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
8. Developing ethical competence in individual ensures professional ethics.
ਵ्यਕਤਿ ਮੌਕੇ ਨੈਤਿਕ ਕਾਰਜ ਕਾ ਵਿਕਾਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਤਾ ਹੈ।
ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਪੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
9. Holistic technologies should be eco-friendly and people-friendly.
ਸਮਗਰੀ ਪ੍ਰੌਦ੍ਯੋਗਿਕਿਆਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕੇ ਅਨੁਕੂਲ ਔਰ ਲੋਗਾਂ ਕੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਨਾ ਚਾਹਿਏ।
ਸਰਬਾਂਗੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
10. The value “care” is related with body.
ਮੂਲਾਂ “ਧਾਨ” ਸ਼ਾਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।
ਮੁੱਲ ਧਿਆਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

SECTION-B

(5 × 4 = 20)

11. Explain harmony in family.
ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਕੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੌਕੇ ਬਤਾਏ।
ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
12. What do you mean by SVDD, SSDD and SSSS? How is the transformation possible from SSDD to SSSS?
ਆਪਕਾ SVDD, SSDD ਔਰ SSSS ਦੇ ਕਿਥੋਂ ਮਤਲਬ ਹੈ? SSDD ਦੇ SSSS ਦੇ ਲਿਏ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੈਂਕੇ ਸੰਭਵ ਹੈ?
ਤੁਹਾਡਾ SVDD, SSDD ਅਤੇ SSSS ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? SSDD ਤੋਂ SSSS ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?
13. What do you mean by Animal Consciousness and Human Consciousness? How is the transformation possible from Animal Consciousness to Human Consciousness?
ਆਪਕਾ ਪਸੂ ਚੇਤਨਾ ਔਰ ਮਾਨਵ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਕਿਥੋਂ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸੂ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮਾਨਵ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਲਿਏ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੈਂਕੇ ਸੰਭਵ ਹੈ?
ਤੁਹਾਡਾ ਪਸੂ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸੂ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

14. Explain Competence in Professional-Ethics.

ਪੇਸ਼ੋਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮੌਂ ਕ਷ਮਤਾ ਸਮਝਾਓ।

ਪੇਸ਼ੋਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਬਾ ਸਮਝਾਓ।

15. What are the implications of value based living ?

ਮੂਲ੍ਯ ਆਧਾਰਿਤ ਜੀਵਨ ਧਾਰਨ ਕੇ ਅਚੂਕੇ ਪਰਿਣਾਮ ਕਿਥੋਂ ਹਨ?

ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ?

SECTION-C

(5 × 6 = 30)

16. Describe in brief the salient values in human relationships.

ਮਾਨਵੀਂ ਰਿਸ਼ਤਾਂ ਮੌਂ ਸੰਖਿਤ ਸੁਖ ਮੂਲ੍ਯਾਂ ਕਾ ਵਿਵਰਣ ਦੇਂ।

ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

OR

What is the need of value-Education?

ਮੂਲ੍ਯ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਕੀ ਕਿਆ ਜਾਵੇਗੀ ਹੈ?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

17. What is the meaning and purpose of Self-Exploration?

ਸਵਾਧੀਨ-ਅਨੇਕਾਨ ਕੇ ਅਰਥ ਔਰਤ ਤਵਾਹ ਕਿਥੋਂ ਹੈ?

ਆਤਮ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮਤਲੱਬ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?

OR

How is a human-being co-existence of Self and Body? Explain pre-Conditioning, Sensation and Natural-Acceptance.

ਇੱਥਾਂ ਸਵਾਧੀਨ ਔਰਤ ਕਾ ਸਹ-ਅਸਿਤਤਾ ਕੈਂਕੇ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਵਤਾ, ਸਾਂਕੇਤਨਾ ਔਰਤ ਪ੍ਰਾਕ੃ਤਿਕ-ਸੀਵੀਕ੃ਤਿ ਸਮਝਾਓ।

ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ, ਸਾਂਕੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸਵਿਕਾਰਿਤੀ ਸਮਝਾਓ।

18. Compare the Four Orders in nature on the basis of their salient aspects.

ਸੁਖ ਪਹਲੂਆਂ ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਕ੃ਤਿ ਮੌਂ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

OR

What do you mean by reaction and response? Give some examples.

ਆਪਕਾ ਪ੍ਰਤਿਕਿਧਿਆ ਔਰਤ ਅਨੁਕਿਧਿਆ ਦੇ ਕਿਥੋਂ ਸਤਲਬ ਹੈ? ਕੁਛ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਂ।

ਭੁਗਾਡਾ ਯੁਕਤ-ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ-ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।

19. What is happiness and prosperity? What are the wrong notions about attaining happiness and prosperity?

सुख और समृद्धि क्या है? खुशी और समृद्धि को प्राप्त करने के बारे में गलत धारणा क्या है?

ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ?

OR

What is the expanse of human living? Why it is necessary to understand harmony at all levels? Critically evaluate the current state of living at the level of Self.

मानव जीवन की फैलाव कितना है? सभी स्तरों पर सामंजस्य समझना क्यों जरूरी है? सटीकता से स्वयं के स्तर पर रहने की वर्तमान स्थिति का मूल्यांकन करें।

ਮਨੁੱਖ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫੈਲਾਵ ਕਿੰਨਾ ਹੈ? ਸਾਰੇ ਸਤਗਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਸਮਝਣਾ ਕਿਉਂ ਜੁਰੀ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਸਵੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਤ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਮਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

20. What are the problems faced due to the wrong notions about happiness and prosperity?

सुख और समृद्धि के बारे में गलत धारणाओं के कारण पेश आ रही समस्याएं क्या हैं?

ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

OR

What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.

मौजूदा समय में पेशे के अनैतिक तरीके क्या हैं? मूल कारण और संभव समाधान का विश्लेषण करें।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਤਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.